

Alla måtto den så kallade Helgon skylden efter otkända punctens innehåll / jemtväl och Bästeimat i de Sochnar / hvar rest så af ande sedwänligt varit: men wid Begräfningar för Kloakaren för Bonde eller Hustru Dita de Silfmit och för en Dräng eller Piga Sex öre Silfmit och et mera.

16.

¶ Vad Husfattiga och arma menniskor angår; så blifwa de uti allt undantagne och ifrån förestrefne afgifver aldeles befriade.

17.

¶ Som nu uti förestrefne puncter Presterskapets och Kloakar- nes Upböder uti Församlingarne på Landsbygden bestå; så at af ingen härdfwer något skal fordras / under hwad namn / tillfälle eller förewändning det må stie; Så wile Wi här med alle Sochneprestler allwarligen hafwa förbudt / at förmena någrom Sacramentets bruk / Likbegräfningar / Barndop eller Honeslags wigande för gåld eller i fall någon skulle återstå med sin plicht i ofwänbemettemål; utan der någon åhörare af ondsko eller tressö uteläffwer med sin skyldighet emot siälesörjaren / då må der angifwas wid Häradsstinget / at efter ransakning och laga dom affstraffas: Efter som jemtväl Presterskapet denna Förordning noga skola efterlefwa / så at den af dem / som bestimmes den samma hafwa öfwerträdt och härdfwer något pålagt / skal ätwen wid Tinget anläggas / och efter laga ransakning och dom första gången plichta med penningeböter / men kommer han flera gånger igen / så fördublas böterna hwar gång / och hwad för det öfriga Embets förseelsen angår / så förfares dermed efter Ryrctio Ordningen. Wi befalle fördenstul härmed nådeligen Wära Landshöfdingar och Domhafswandert Skåne / at de öfwer denna Förordning et noga upseende hafwa / det hon å bägge sidor / så af Siälesörjare som åhörare / hörsamligen i acht tagen och efterlefswad warde. Till yttermera wisso hafwe Wi detta med egen Hand underskrifwit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit. Datum Stockholm i Råd- Cammaren den 16. October Anno 1723.

FRIEDRICH.

(L. S.)

Kongl. Maj:ts

278

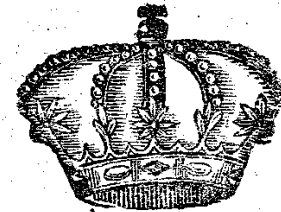
Rådiga

RESOLUTION

Uppå

Des Giöta Hof-Rätts underdå-
niga Memorial och Föreställning.

Gifwen Stockholm i Råd-Cammaren den 16. October 1723.



Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM, uti det Kongl. Tryckeriet /

hos JOH. HENR. WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Kiket.

Kongl. Maj:ts nådiga Resolution uppå
des Siöta Hof-Rätts underdåniga Memorial
och föreställning: Gifwen Stockholm i Råd-
Sammaren den 16. October 1723.

Kongl. Maj:t har i Råder
låtit sig föredraga det Memorial, hwarmed
des Siöta Hof-Rätt i underdånighet inkom-
mit / och i anledning deraf funnit för godt
at deröfwer i Råder resolvera, som följter.

I.

Såsom en dehl Parter / hwilcka ei finna sig
förnöjde med Öfwer-Rätternes domar / icke betiena sig af
det sätt til Kongl. Maj:ts Revisions-fölande / som den 35. §. uti
Rättegångs-Processen af åhr 1615. förestrifwer / utan eljest in-
komma hos Kongl. Maj:t med deras quereler, hwarigenom
Kongl. Maj:t mycket beswärad blifwer / och domhwarande med
förklaringar öfwerlastas / samt Executions-Wärcket förhindras /
utom det at Parten / som fädt dom för sig / i des Rätt uppehåles ;
Alltså wil Kongl. Maj:t härmedelst hafwa förordnat / det ingen
skal understå sig hos Kongl. Maj:t / uti någon Öfwer-Rätts
dom endring at söka / med mindre sådant sker via ordinaria,
och at Förordningarne / hwilka dem äro förestrefne / som af Bene-
ficio Revisionis tänka sig at betiena / blifwa noga eftersewade /
så framt den icke wil flaga de male administrata & denegata
iusticia, eller öf förmenar sig hafwa fog och orsak at beswära sig
öfwer en eller annan felaktighet / som dommaren / hwilken saken
afslutit / begädt emot sieltwa processen. I hwilket senare fall /
den klagande Parten ei får andraga sina Beswär / innan han giordt
deposition af det / som dommen eller Resolutionen, hwaröfwer
kla

279
flagas / innehåller / såsom och derjemte stått caution, så för ex-
penster och stadestånd / som annat / hwarmed Kongl. Maj:t kun-
de pröfwa rättwist honom at belägga / der han succumberar,
och inga nulliteter af domaren finnas wara begångna / utom
hwiilcka / merita causæ ei så uptagas eller röras : Blifwandes
den swarande Parten efterlåtit / hwad som deponerat är / at så
lyfta emot full och nöjactig Borgen. Wore den klagande
Parten så öfbrödgen / at han ei kan giöra deposition, må han
uti slikt fall sätta borgen för sig / eller om han den ei måcktar åstad-
komma / ware då sielf borgen / och utföre sin sak utur fångelsset /
som wid ordinarie Revisions-fölandet stadgat är.

2.

Beträffande Juramentum Calumniæ, och de
hårtills wantliga Revisions Ederne; så har Kongl. Maj:t /
til förekommande deraf / at Guds heliga Namn igenom slika Ede-
gångar ei må warda misbrukat / och mångens samwete så-
radt / så wähl som öck at mycket få Saker igenom disse Edegån-
ger kommit at stadna / welat i Råder således häröfwer sig förklara /
at Parterne hädanefter / hwarcken af hwarandra måga fordra
Juramentum Calumniæ, icke heller skola wara skyldige samma
Ed at aflägga / med mindre domaren in secunda Instantia eller
uti Öfwer-Rätten / och Hans Kongl. Maj:t uti Iustitiæ Revisio-
nen, då Saken så wida kommen är / skulle hålla nödigt / at på-
läggga den ena eller den andra Parten en sådan Edegång / då sam-
me Part skal wara skyldig / utan at derigenom något upstos i
processen tillåtes / den genast at præstera, eller i annor händelse /
derest han det ei gitter / hastwe tappat Saken. Men anbelangan-
de Revisions-Ederne / så wil Kongl. Maj:t dem aldeles härmed
hafwa aflästat / och derhos strängeligen besalt / at öfwer Förord-
ningen om temerario litigio en althwarfami hånd hållas bör /
så at derutinnan intet må blifwa dispenserat, eller någon ifrån
det derutinnan stadgade straffet förskont / som sig dertil broklig
giordt

giordt ha'wer. Såsom ei eller något af den vinnande Partens skidliga och bewisliga expenser, hwilket intet mindre är des Egen- dom / än det / hwarom twistat / bör bortgiwas / och efter egit behag / twert emot de derom utgångna Förordningar / förminsas.

3.

Kongl. Maj:t finner i Råder för godt / at som de rättfölkande Parter böra weta / på hwad stiel de sina saker antingen wunnit eller förlorat / och domen / enär derutinnan sakens bestaff-nhet / efter det nu brukeliga sättet / anförd är / kan tiens posteriteten til god uplysning / serdeles uti Jordetwister / jem- wähl wid Salernes uptagande på nya stiel / deraf så mycket bättre finnas / hwad förut i den Saken blefwit anfördt ; Så böra ei alle- nast Öfwer- och Under Rätternas domar så inrättas / at först inför- ras rationes dubitandi, och straxt decidendi, neml. de fastaste / hwar- uppå domen sig grundar / dock icke all bißfial / at domen ei må blifwa derigenom mycket lång / och Parten / som förlorar / kan taga sig anledning deraf / at såmedelst söka ändring uti domen / som honom emotgådt : utan är och Kongl. Maj:ts Nådige willie / at wid des Justitiæ Reviskon afwenwal domarne så inrättas / at rationes sententiæ deruti införas / enär någon Öfwer-Rätts utslag deri- genom ändrat och uphäfwet blifwer ; Men uti alla sådane domar / hwarigenom någon förut utfallen dom / så til stiel / som stelfwa slutet / simpliciter confirmeras , håller Kongl. Maj:t onödigt / at rationes andragas stola.

4.

Uldenstund de rättfölkande ofta kunna af sina anhöriga och wänner hafwa hielp och biträde uti sina Rättes- gånger / men Förordningen af den 17. Martii 1696. ligger dem / som äro uti Kongl. Maj:ts och Crononesienst / i wägen ; Så wil Kongl.

Kongl. Maj:t dem / som i någon publice tiensst äro / och icke hafwa någon Cronones upbörd om händer / i Råder hadanefter hafwa tillåtit / at så bettina sina wänner uti Proccesser och andra angelägenheter / såsom Fullmäktige / utan at de behöwa af Kongl. Maj:t dertil begiära specielt tillstånd ; Allenast de dertil erhållit wederbörande Collegiers, Landshöfdingars / eller andra sine För- måns tillåtelse / under hwilka de höra / och sådant pröfwat kunna stie utan försummelse af deras Embetes syflor. Dock måste ingen tillåtas / at wara Fullmäktig uti de saker / hwilka han uti de nes- drigare Instantierne, såsom domare handterat / eller elliest å Em- betes wagnar lagt handen wid / icke heller drifwa sådana saker / som sträfwa emot deras Embetes plick och syldighet / hwaruppå wederbörande Förmän stola hafwa en noga uppsicht. Dock på det at icke någon må taga sig tillfälle / at uppehålla Justitien med ur- säckt af Embetes hinder / så skal för den / som sig någon sak til utfö- rande för en annan antagit / en sådan ursäckt ei giälla för laga förfall uti proccessen, utan saken icke desto mindre in för domaren hafwa sitt obehindrade lopp. Börandes en sådan / hwilken sig til Fullmäktig bruka låter / så framt han sig i någon måtto förser / wara allmän lag och lika plick och straff underkastad / som Kongl. Förordningarne i dy måhl / om Procuratorer och Fullmäktige / in- nehålla.

5.

Såsom i anledning af Högstfahl. Kenning Gustaf Adolphs den 17. November 1616. utfärdade Förords- ning / twistwelsmåhl upkommit / med hwad böter olofligit stogs- hygge uppå Oland anses skal ; Alltså har Kongl. Maj:t sig deröf- wer således i Råder förklara welat / at den / som et slikt olofligit stogshygge der föröfwar / bör på samma sätt straffas / som 10. §. i 1684. års Förordning om oläfligit stogshygge på alla andra Kongl. Maj:ts Parter / samt 2. §. af 1691. års Förordning om stogarnes häfd i Skaraborgs län / innehålla och förnä / in

in til des Ekele-Ordnungen närmare blifwer öfverfedd och för-
bättrad.

6.

Nå det at Jägeri-Betiente / så mycket mera
måge upmuntrade warde / at hafwa et noga infende derpå /
at intet olofligt flogshygge / eller diur och fogelslutande må
fördfwas / är Kongl. Maj:ts Nådige wille / at de stola / endr
några saker af dem / å Embetes wagnar / förätta angifwas och
utföras / då niuta tredjedelen af Sakören ; doel härunder intet
begripit / hwad som efter förra Förordningar / Kongl. Maj:t en-
dast förbehållit är. Ock som Jägeri-Betiente ei mera än alle an-
dre Atores, som Publici Rätt bewaka / då de finna sig föränlåt-
ne at lagföra de brokliga / belastas böra med domarnes och Reso-
lutionernes utlösande / eller / så wida de ei i något måhl finnas
hafwa deras Embete öfverfkridit / wara ansvarige för expenser
och dylikt mera ; Så wil Kongl. Maj:t Jägeri-Betienterne ifrån
et sådant Beswär afwen i Näder hafwa frikallade.

7.

Emedan Kongl. Maj:t med misnöje förnummit /
at uti en dehl Städer åtskilliga ommyndiga barns egendom skal
blifwit derigenom antingen aldeles förflingrad eller ock fördärwad /
at Magistraterne icke fullgjordt sin Embetes plickt / utan låtit med
inventeringarne och arsbödelningarne på många åhr utdragas /
der likwåhl i föllie af Förordningen för Stockholms Stads För-
myndare-Cammar / af den 27. April 1667 / Förmyndare-Ordni-
ngen af den 17. Martii 1669 / och Resolution af den 20. Januarii
1693. på Öfwerståthållarens Memorial, inventeringen uti
Sterbhusen straxt bör gå för sig / och Magistraterne i Städernes
ega deröfwer allwarsam hand hålla / samt Förmyndare genast
till

281
tilordna / eller om ommyndiga barns egendom / som uti Staden bo-
slielwa försörg draga ; Alltså är Kongl. Maj:ts nådige wille / at
Hof-Rätterne icke allenast et noga infende derpå hafwa / at
Städernes Magistrater uti detta måhlet / och i sådana Sterbhus-
som under dem fortera, deras Skyldighet fullgjöra / utan ock de
försummeliga åtwarna / och sedan / om elliest ei ske kan / Fiteali-
ter tiltala låta. Efter som ock den skada och olägenhet / som de
omyndige / igenom efterfattande af Magistraternes Skyldighet
emot utgångna Förordningar / kunna wisas lida / af den / som
dertil wällande finnes / ofelbart ersättas och upfyllas bör.

8.

Såsom Kongl. Maj:t har förnummit / at det
mycket skal beswärat des trogna Undersätare / som höra un-
der Göta Hof-Rätt / at de ifrån Rådstugu-Rätterne uti Wexel-
och Sidrätts-saker måst appellera till Commercie Collegium,
och intet fädt utföra dessa sina saker wid Hof-Rätten / som dem när-
mars warit ; Alltså ock emedan Justitien således bör slippas / at
de / som derhån taga sin tilflycht / med minsta beswär / som ske kan /
måga hielpas til sin Rätt / och dessa måhl / som wid Domstolarne
och Rådstugu-Rätterne afsömas / samt derifrån på någon tid gåde
igenom laga wad til Commercie Collegium, bäst och beqwäm-
ligast pröfwas / hädanefter / kunna fortsättas uti den Hof-Rät-
ten / under hwilken Underdomaren / som berörde saker afsömt / for-
terar ; Ly wil Kongl. Maj:t härmed i Näder hafwa förordnat /
at Wexel och Sidrätts-Sakerne böra / då någondera Parten wil
följa Öfwer-Domaren / så wåhl för de långwägade / gå til när-
maste Hof-Rätten / som ock för sylvornes likhet skull / wid Öfwer-
Hof-Rätt sammalædes afgjöras / och således uti alla Hof-Rätter
afflutas.

9. Swad

Swad de öfriga Förordningar widkommer /
som Gjöta Hof-Rätt uti förberörde des Memorial af den
10. Januarii föstledne gjort; Så emedan Kongl. Maj:t funnit dem
wara af sådan beskaffenhet / at med dem förblifwa bör efter förra
Resolutioner och Förordningar; Så håller Kongl. Maj:t öns-
digt / at något derom widare här uprepa.

För öfrigt är Kongl. Maj:ts nådige willie och befallning / at
icke mindre de öfrige Hof-Rätterne / uti det som i gemen i denna
Kongl. Maj:ts Resolution stadgat är / än Gjöta Hof-Rätt / sig
härefter rätta skola. Och förblifwer Kongl. Maj:t des Gjöta
Hof-Rätt med Kongl. Ynnest och Nåde städse wähl bewägen.
Actum ut supra.

FRIEDRICH.



EXTRACT

af
Kongl. Maj:ts

Nådige
INSTRUCTION

För Dess och Nissens Bergs

Collegio,

Gifwen wid Riksdagen i Stockholm den 16. Octobris 1723.



Cum Grätia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis

STOCKHOLM / uti Kongl. Boktryckeriet /

hos JOHAN HENR. WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket.